

HANDLEIDING VOOR DE LEERKRACHT BIJ DE LESKIST:

Dijengeheimen

Inhoud leskist

- Handleiding voor de leerkracht
- 4 Verhaalplaten met op de achterzijde tekst
- Bijengeheimenkist met daarin:
 - kroontje
 - roze ei (in eierdoosje)
 - blauw ei (in eierdoosje)
 - roze ei met kroontje (in eierdoosje)
 - honingraat
 - schoonmaaksponsje
 - poppenflesje
 - 3 duplo blokken
 - bakje bijenwas
 - muts
 - 2 dansschoentjes
 - flesje parfum
 - shampoofles
 - waterpistool
 - 2 kleine klompjes
 - Groene Poolster-boodschappentas
 - vergrootglas
 - bruidspaartje
- Materialen buitenpad:
 - 10 opdrachtenkaarten buitenpad
 - kistje met 6 afbeeldingen 'wie van de drie?'
 - kistje met 4 afbeeldingen 'van ei tot bij'
 - kistje met 4 afbeeldingen 'gevaar onder weg'
 - riem met angel (touw)
 - 3 nepbloemen
 - 6 kleine potjes
 - bloemenvaasje
 - doosje met 6 kralensnoeren
 - 4 loepjes
 - 10 buitenpadbordjes
 - doosje met 10 klemmen voor op buitenpadbordjes
 - 10 zwarte pennen
 - 1 doosje met 10 kromme spijkers
- Instructieblad voor montage bordjes buitenpad
- 3 Infoboekjes over bijen:
 - Het Bijenvolk; online informatieboekje over bijen
 - Bijen, mijn eerste ontdekkingen; Biblion
 - Het grote bijenvolk; Anne Möller
- Map met daarin ideeën voor losse activiteiten
- Kaart met EHBO-tips bij bijensteken

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Leerdoelen.....	2
Aansluiting bij lesmethodes.....	3
Opbouw van de leskist	
1. Voorbereiding door de leerkracht	3
2. Introductie.....	3
3. Verwerking	4
Bijlagen	
Bijlage 1: Tekst verhaal ‘Bijengeheimen’	5
Bijlage 2: Toelichting materialen kist ‘Bijengeheimen’	7
Bijlage 3: Opdrachten buitenpad.....	9
Bijlage 4: Benodigde materialen per buitenpadopdracht.....	11

Inleiding

De leskist ‘Bijengeheimen’ is geschikt voor leerlingen van groep 1 tot en met groep 4. De kist heeft als onderwerp het leven van de bij.

Als het weer het toelaat kun je de bezige bijen bewonderen bij bloeiende planten, bomen en struiken waar ze druk in de weer zijn met het verzamelen van voedsel. Wat echter veel volwassenen en kinderen niet weten, is dat de bij niet alleen buiten, maar ook binnen een harde werker is. Het is dan ook jammer dat veel leerlingen vaak bang zijn voor de meestal goedaardige en hardwerkende bij. De bij wordt vaak voor wesp aangezien die agressiever is en sneller steekt. De bijen zijn veel te druk met het halen van voedsel uit bloemen en laat de mens meestal met rust.

De materialen in de kist nodigen uit om zich te verbazen over wat het met bijen te maken heeft. Door het verhaal ‘Bijengeheimen’ belanden de leerlingen vervolgens op een speelse manier in de bijenwereld. Met behulp van het buitenpad en de bijbehorende activiteiten kunnen zij zich verplaatsen in een honingbij. Zo leren ze deze dieren nog beter kennen en ontdekken de leerlingen wat een ‘ bezig bijtje’ precies inhoud.

Leerdoelen

- Leerlingen kunnen omschrijven hoe een bij leeft.
- Leerlingen kunnen de levenscyclus van een bij herkennen.
- Leerlingen kunnen omschrijven welke verschillende soorten bijen er zijn.
- Leerlingen kunnen uitbeelden hoe bijen met elkaar communiceren.
- Leerlingen kunnen omschrijven wat een honingraat is.

Aansluiting bij lesmethodes

Deze leskist kan gebruikt worden ter ondersteuning bij of in aanvulling op:

- Leefwereld 3; les 2 'Zoem de bij'

Opbouw van de leskist

De leskist 'Bijengeheimen' bestaat uit drie onderdelen, namelijk:

1. Het verhaal 'Bijengeheimen'
2. Het buitenpad
3. Losse activiteiten

U kunt zelf bepalen welk onderdeel u uitvoert. Voor het uitvoeren van het buitenpad, is het van belang dat u het verhaal 'Bijengeheimen' voorleest.

1. VOORBEREIDING VOOR DE LEERKRACHT (CA. 45 MIN.)

- Zorg voor hulpouders. Geef de hulpouders van te voren een kopie van de opdrachten.
- U leest het verhaal 'Bijengeheimen' (zie bijlage 1) en u bekijkt de materialen in de houten 'Bijengeheimenkist' uit de leskist. Deze materialen zijn nodig tijdens het verhaal (zie bijlage 2).
- Vervolgens neemt u de opdrachten van het buitenpad door (zie bijlage 3). U bekijkt de overige materialen uit de leskist. Deze materialen zijn nodig bij het buitenpad en de losse activiteiten.
- Voordat u het buitenpad uitvoert, bekijkt u het schema in bijlage 4 'Benodigde materialen per buitenpadopdracht'. Hierin zijn alle voorbereidingen voor u opgenomen.
- U verdeelt de groep in maximaal 6 groepjes. Elk groepje krijgt een kralensnoer met gekleurde kralen. Er zijn 5 verschillende kleuren (groen, geel, rood, blauw en wit). U bepaalt de volgorde van de opdrachten door de opdrachtkaarten op de buitenpadbordjes te klemmen. De kleuren van de buitenpadbordjes corresponderen met de kleuren van de kralensnoeren. Op deze manier is de kans klein dat de leerlingen moeten wachten als er een groepje bezig is bij de betreffende kleur. De overgeslagen opdracht komt vanzelf aan de beurt.
- Het pad kan uitgezet worden bij school of in een plantsoen/ park in de buurt. Het is wenselijk dat de opdracht in uw gezichtsveld worden uitgezet. Zo kunt u niet alleen de groepjes in de gaten houden, maar ook de materialen.
U kunt het buitenpad ook als stertocht organiseren. U werkt vanuit een centraal punt. Groepsbegeleiders nemen steeds een opdrachtkaart en de bijbehorende materialen mee.

2. INTRODUCTIE (CA. 15-30 MIN.)

U kunt de 'Bijengeheimenkist' midden in de klas zetten en vragen aan de leerlingen of zij weten wat er in zou kunnen zitten.

Bij lekker weer kunt u starten met de verhaalplaten, zonder daarbij de materialen te laten zien. Daarna maakt u een groepswandeling langs een plek, waar de leerlingen de 'Bijengeheimenkist' vinden. U neemt de kist mee naar binnen en ontdekt samen met de leerlingen wat erin zit.

Haal de spullen uit de kist. (zowel de binnenkist, als de kist voor de materialen buiten). Geef elke leerling een voorwerp uit de kist. Wat denk je dat de spulletjes met bijen te maken hebben? Geef in deze introductie niet teveel informatie, en reken de antwoorden niet 'goed' of 'fout'. Het gaat er om dat de leerlingen zich een beeld vormen van wat zij over bijen denken.

Doe de materialen weer terug in de kist.

3. UITWERKING (CA. 90 MIN.)

3.1 *Het verhaal 'Bijengeheimen'*

- U leest het verhaal voor met behulp van de 4 verhaalplaten. De kist die Jort op zolder vindt en de materialen die zich hierin bevinden heeft u naast u staan.
- Op een gegeven moment worden er in het verhaal voorwerpen uit de kist gehaald. U doet hetzelfde. Niet alle voorwerpen uit de kist worden in het verhaal behandeld.
- Nu is het de beurt aan de leerlingen (of aan u) om de voorwerpen één voor één uit de kist te halen en de bijengeheimen te ontrafelen. Alle voorwerpen hebben een nummer dat overeenkomt met de nummers in Bijlage 2 'Toelichting materialen Bijengeheimenkist'.

3.2 *Buitenpad*

Het buitenpad bestaat uit een aantal opdrachten en spelletjes. Een aantal van deze opdrachten en spelletjes heeft een versie voor groep 1-2 en een versie voor groep 3-4.

3.3 *Verwerking*

Zet de kist nog een keer in het midden. Deel opnieuw alle voorwerpen uit. Laat de leerlingen vertellen wat ze nu weten over de spulletjes. Wat hebben ze 'in het echt met de bijen te maken?'. Klopt het met wat ze aan het begin van de les dachten?

Vraag vervolgens wat de leerlingen nog meer over bijen willen weten.

Deze vragen over bijen probeert u te beantwoorden. Als u het niet weet, kunt u het samen met uw leerlingen opzoeken bijvoorbeeld in de infoboekjes in de leskist.

Leerlingen uit groep 3 en 4 kunnen bijvoorbeeld een bijenmuurkrant maken. Zorg dat de leerlingen uit tijdschriften en prints van internet plaatjes kunnen knippen over bijen. In de krant kan verder een woordzoeker over bijen, een advertentie voor honing of een verhaaltje over het bijenvolk.

Richt voor de kleuters met behulp van het materiaal uit de kist een bijenontdekhoek in. Gedurende de tijd dat de kist in de klas is, kunnen steeds een paar kinderen in de ontdekhoek bijenspelletjes spelen.

In de kist vindt u verder een map met knutseltips, liedjes, versjes en kleurplaten over bijen. Zo kunt u ook op een creatieve manier bezig zijn met de honingbij.

Bijlage 1: Tekst verhaal 'Bijengeheimen'

VERHAALPLAAT 1

Voorkant plaat: Jort kijkt van een afstand naar de bijenstal.

Achterkant plaat: Achter in de tuin van opa Broerse staan onder een afdakje drie rare kisten. Jort, die vaak bij zijn opa op bezoek komt, gaat altijd even achterin de tuin kijken. Soms durft hij heel dichtbij de kisten te komen, maar vaak vliegen daar zoveel bijen rond dat hij liever op een veilige afstand blijft.

VERHAALPLAAT 2

Voorkant plaat: Bijenkisten van dichtbij met Jort en zijn opa

Achterkant plaat: Op een dag, als Jort bij de kisten staat te kijken, ziet hij iets vreemds. De bijen vliegen niet zomaar rond de kisten. Nee, ze gaan in de kist via een gaatje en komen er ook weer uit. Wat vreemd! Wat zouden die bijen in die kisten doen?

Opeens staat opa naast Jort; "Sta je weer naar de bijen te kijken?"

"Opa; waarom vliegen er bijen rond die rare kisten en wat doen ze er binnenin?"

Opa begint te lachen: "Die rare kisten zijn bijenkisten en daarin wonen de honingbijen."

"O, dus die kisten zijn de huizen van de bijen." Jort dacht even na en zei: "Maar wat doen bijen dan in hun huis?"

"Dat is een interessante vraag, Jort. Je ziet de hele dag bijen vliegen en op bloemen zitten op zoek naar eten, maar niemand kan zien wat ze in hun huis doen. Dat is het geheim van de bijen."

"Kent u de geheimen van de bijen?," vraagt Jort nieuwsgierig.

"Ergens op zolder staat een kist", zegt opa en hij denkt even na. "Ik denk achterin. Uit deze kist heb ik ook alles over de honingbij geleerd. Er worden alle bijengeheimen in bewaard".

Jort kan zijn oren niet geloven. Een kist vol geheimen. Wat zou er in zitten? Een boek, foto's, een film...?

"Ga jij maar vast op zolder naar de kist zoeken. Ik kom er zo aan."

VERHAALPLAAT 3

Voorkant plaat: Jort die de kist openmaakt op zolder en opa die net bovenkomt

Achterkant plaat: Snel rent Jort naar zolder. Hij kijkt om zich heen. Opa mag de zolder wel eens opruimen. Wat een rommel. Opeens ziet Jort achterin de kist staan. Deze bedoelde opa vast en zijn hart begint sneller te kloppen. Vlug opent Jort de kist. Wat is dit nou? Er zit allemaal oude rommel in: blokken, een flesje parfum, dansschoentjes, een tas en nog veel meer troep. Opa heeft zich vast vergist. Er moet nog een andere kist zijn. Dit kunnen toch niet alle grote bijengeheimen zijn?

Opa komt de trap van de zolder opgelopen. "Ik zie dat je de kist al hebt gevonden."

"Maar opa, in deze kist zit alleen maar troep!"

"Ik dacht al dat je dat zou gaan zeggen. Wil je weten wat de geheimen van de honingbij zijn? Dan moet je goed kijken. Alle spullen uit deze kist vertellen een verhaal."

VERHAALPLAAT 4

U pakt nu zelf de kist erbij en leest het verhaal verder voor. De onderstreepte materialen haalt u tijdens het voorlezen uit de kist of u voert de onderstreepte handeling uit.

Voorkant plaat: Afbeelding van de kist waar de materialen van het verhaal in zitten

Achterkant plaat: "Neem nou deze." Opa haalt een kroontje uit de kist." In elke bijenkast woont één bijenfamilie. Deze noemen we ook wel een bijenvolk. De baas van deze familie is de koningin en zij heeft de belangrijke taak om eitjes te leggen." Nu pakte opa een eierdoosje. "Zij legt niet 1, 10 of 100 eitjes op een dag. Nee, ze legt er wel 1000. Uit deze eitjes komen weer nieuwe bijen." Opa maakt

het doosje open en Jort ziet drie eieren.

“Deze bijen kunnen mannetjesbijen zijn”. Opa pakt het blauwe ei uit het doosje. “En die noemen we darren. Het kunnen natuurlijk ook vrouwtjesbijen zijn.” Opa haalt een roze ei tevoorschijn. “En die noemen we werkbijen.”

Jort pakt ook iets uit de kist (honingraat). Opa begint meteen te vertellen. “Dat is een honingraat. De hokjes die je ziet, noemen we cellen. In die cellen legt de koningin de eitjes en wordt de honing bewaard”.

Jort begrijpt nu dat de spullen uit de kist niet zomaar oude rommel is. Elk voorwerp uit de kist vertelt echt een bijengeheim.

TOELICHTING:

Willen de leerlingen nog meer bijengeheimen ontdekken? Bekijk dan de spullen uit de kist en ontdek het geheime leven van de honingbij.

Bijlage 2: Toelichting materialen bijengeheimenkist

1. *Kroontje*
In elke bijenkast woont één bijenfamilie. We noemen dit ook wel een bijenvolk. De baas van deze familie is de koningin en zij heeft de belangrijke taak om eitjes te leggen.
2. *Roze ei*
Uit de eieren die de koningin legt, komen weer nieuwe bijen. Dit kunnen mannetjes- of vrouwtjesbijen zijn. De vrouwtjes worden ook wel werkbijen genoemd.
3. *Blauw ei*
Uit de eieren die de koningin legt, komen weer nieuwe bijen. Dit kunnen vrouwtjes- of mannetjesbijen zijn. De mannetjes worden ook wel darren genoemd.
4. *Honingraat*
De hokjes die je ziet heten cellen. In de cellen legt de koningin haar eitjes en wordt de honing bewaard.
5. *Roze ei met kroontje*
Soms worden er zoveel bijen geboren dat ze niet allemaal in hun huis passen (de bijenkast). De koningin legt dan een speciaal eitje. Uit dit eitje komt een nieuwe koningin. Zij wordt de nieuwe koningin voor het bijenvolk in de kast.
En wat gebeurt er met de oude koningin? Zij neemt een deel van het bijenvolk mee en gaat op zoek naar een nieuw huis.
6. *Schoonmaaksponsje*
Bijen houden van een schoon huis. De hele dag zijn er jonge vrouwtjesbijen druk bezig om de bijenkast schoon te houden. Ook de koningin vindt het erg belangrijk dat het huis schoon is. Voordat ze een eitje legt, kijkt ze of een cel wel schoon genoeg is.
7. *Flesje*
Hele jonge bijen die net zijn geboren kunnen nog niet zelf eten. Ze moeten dus gevoerd worden.
8. *Blokken en een potje bijenwas*
Bijen zijn echte bouwers. De cellen waar de koningin haar eieren in legt, worden gemaakt door de vrouwtjesbijen. Uit hun achterlijf komt was, een soort klei, en met hun kaken kneden ze net als met handen de cellen.
9. *Speelgoed waterpistool*
Niet zomaar alle bijen mogen in een bijenkast naar binnen. Alleen de bijen die bij de familie uit de kast horen, mogen naar binnen. Sommige vrouwtjesbijen worden daarom een tijdje 'wachtbij'. Ze staan dan bij de ingang van de kast en onderzoeken met hun voelsprietten de bijen die binnenkomen. Als een bij niet bij de familie hoort, wordt hij weggejaagd.
10. *Flesje parfum*
Hoe weet een bij nou of een andere bij van dezelfde familie is? Elke bijenfamilie heeft zijn eigen geurtje. Zo kunnen de bijen dus ruiken wie familie is en wie niet.
11. *Boodschappentas*
Bijen eten honing. Dit maken ze van nectar, een soort bloemensap. Ze vliegen van bloem naar bloem om nectar te verzamelen in hun maag. Hun maag is dus een soort boodschappentas.

12. *Dansschoentjes*

Bijen vertellen elkaar waar er lekkere nectar te halen is. Dit doen ze niet door te praten, maar door te dansen.

13. *Klompjes*

Als een bij een bloem bezoekt, neemt hij stuifmeel mee. Dit gele poeder van de bloem blijft aan zijn harige poten plakken. Het lijkt net alsof de bij klompjes aan heeft.

14. *Shampooofles*

Elke bijenfamilie heeft maar één koningin. De koningin kan alleen maar eitjes leggen. Ze kan niet voor zichzelf zorgen. Andere vrouwtjesbijen geven haar te eten en wassen haar door haar te likken.

15. *Vergrootglas*

Soms worden er zoveel bijen geboren, dat ze niet allemaal in hun huis passen (de bijenkast). De koningin neemt een deel van de familie mee en gaat op zoek naar een nieuw huis. Een paar bijen gaan op zoek naar een nieuw huis voor de koningin en haar volk. Deze bijen heten speurbijen.

16. *Bruidspartje*

Al het werk in de bijenfamilie wordt door de vrouwen gedaan. De mannetjesbijen zorgen er alleen voor dat de koningin eitjes kan leggen. Dit doen ze door hoog in de lucht een liefdesdans te maken. Deze dans heet een bruidsvlucht.

17. *Muts*

Bijen zijn in de lente en de zomer druk in de weer. Als het koud wordt, maken ze zich klaar voor de winter. De koningin stopt met eitjes leggen en de mannetjesbijen worden weggejaagd. De vrouwtjesbijen gaan nu dicht bij elkaar zitten bovenop hun voorraad honing en trillen heel hard met hun vleugels. Zo blijven ze de hele winter lekker warm en kunnen hun voorraad honing opeten.

Bijlage 3: Tekst opdrachten buitenpad, voor groep 1-2 en groep 3-4

WIE VAN DE DRIE?

Groep 1-2 en groep 3-4

Er zijn drie soorten honingbijen.

Welke tekening hoort bij welk ei?

Tekst roze ei met kroon: De koningin is lang en slank en heeft een puntig achterste waarmee ze eieren in cellen kan leggen.

Tekst blauwe ei: De dar (mannetjesbij) is dik en bol. Hij is groter dan een vrouwtjesbij, maar heeft geen angel.

Tekst roze ei: De werkster (vrouwtjesbij) is de kleinste van de drie, maar heeft wel een angel.

VAN EI TOT BIJ

Groep 1-2 en groep 3-4

Het leven van een bij begint als ei. Wat gebeurt er daarna?

Leg de plaatjes in de juiste volgorde.

BOUWEN MAAR!

Groep 1-2 en groep 3-4

Bijen zijn echte bouwers. De cellen in hun huis hebben ze zelf gebouwd met hun kaken. Ze zijn gemaakt van was dat uit hun achterlijf komt.

Kun jij ook een cel bouwen? Probeer het maar!

GEVAREN ONDERWEG

Groep 1-2

Buiten hun huis op zoek naar eten zijn er nog heel wat gevaren voor een honingbij. Als ze denken dat iemand hun kwaad wil doen steken ze met hun angel.

Eén van jullie is de bij en doet de riem met de angel om zijn middel. Iedereen gaat in de getekende cirkel staan. De bij probeert iemand te steken door deze aan te tikken. Ben je gestoken (aangetikt) door de bij, dan ben je af en moet je buiten de cirkel gaan staan.

Groep 3-4

Buiten hun huis op zoek naar eten zijn er nog heel wat gevaren voor een honingbij. Als ze denken dat iemand hun kwaad wil doen steken ze met hun angel.

Als ze een dier steken kunnen ze de angel weer terugtrekken. Mensen hebben echter een andere huid dan dieren. Hier kan de angel niet meer uit. De bij raakt nu de angel kwijt en gaat dood. Eén van jullie is de bij. Iemand doet de riem met de angel om zijn middel. Iedereen gaat in de getekende cirkel staan. De bij probeert iemand te steken door deze aan te tikken. Ben je gestoken (aangetikt) door de bij, dan pak je een kaartje uit het doosje. Was je een mens of een dier? Heeft de bij een dier gestoken, dan is het dier af en gaat hij buiten de cirkel staan. Heeft de bij een mens gestoken, dan gaat zij dood en geeft haar angel aan degene die zij heeft gestoken. Er is nu een nieuwe bij en iedereen mag weer meedoen.

BIJENDANS

Groep 1-2

Bijen vertellen elkaar waar er lekkere bloemen zijn door te dansen. Zo wijzen ze elkaar de weg. Wie kan er een mooie bijendans verzinnen? Doe maar voor, dan doet de rest hem na.

Groep 3-4

Bijen vertellen elkaar waar lekkere bloemen zijn door te dansen. Er zijn twee belangrijke dansen. De 'rondedans' en 'de kwispeldans'. Bij de 'rondedans' draaien de bijen rondjes en is de bloem dichtbij. Bij 'de kwispeldans' kwispelen ze met hun achterlijf en lopen een rondje in de richting waar de bloem is.

Je ziet drie bloemen staan. Eén van jullie kiest een bloem en vertelt aan de anderen welke dat is door te dansen. Raden de anderen welke bloem je bedoelt?

PARFUM

Groep 1-2 en groep 3-4

Elke bijenfamilie heeft zijn eigen geurtje. Zo kunnen de bijen dus ruiken wie familie is en wie niet. Maak je eigen natuurparfum door blaadjes, aarde en bloemblaadjes te verzamelen in een klein potje. Scheur de blaadjes stuk en roer erin met een stokje. Hoe ruikt jouw parfum. Vinden de anderen het ook lekker? Bij welke familieparfum wil jij wel horen?

BLOEMEN

Groep 1-2 en groep 3-4

Bijen zijn altijd op zoek naar bloemensap (nectar) en stuifmeel. Pak een bloem uit het vaasje. Waar zit de stuifmeel en waar zit de nectar? Denk nu als een echte honingbij. Waar zie je allemaal bloemen om je heen. Vergeet je de bomen ook niet?

HONING

Groep 1-2 en groep 3-4

De vrouwtjesbijen halen bloemensap (nectar) uit de bloemen om er in hun maag weer honing van te maken. Nu wordt het tijd dat de honing weer terug gaat naar jouw maag! Smeer een toastje met honing en smullen maar! Vergeet je niet de bijen te bedanken?

BIJEN BEKIJKEN

Groep 1-2 en groep 3-4

Zie je de bijen vliegen? Ze zijn druk aan het werk. Vertel eens wat je allemaal ziet.

BIJENGELUIDEN

Groep 1-2 en groep 3-4

Als de bijen hard aan het werk zijn en van bloem tot bloem vliegen maken ze een geluid. Weet jij welk geluid dat is? Laat maar eens horen.

Soms lijkt het wel of ze een liedje zoemen. Luister maar eens. Zoem/ Zing maar mee!

Bijlage 4: Benodigde materialen per buitenpadopdracht

Opdracht	Vorbereiding	Materialen kist	Materialen zelf
<i>Wie van de drie?</i>		<ul style="list-style-type: none"> • doosje met drie vakken waarin in elk vak een ei afgebeeld staat met tekst • 3 kaartjes met daarop een dar, koningin en een werkster 	
<i>Van ei tot bij</i>		<ul style="list-style-type: none"> • een kistje met 4 kaarten 'van ei tot bij' 	
<i>Bouwen maar!</i>			<ul style="list-style-type: none"> • stukken stevig karton (minimaal 15 bij 15 cm) • eventueel een tafel • klei
<i>Gevaren onderweg</i>	<ul style="list-style-type: none"> • een cirkel op de grond tekenen 	<ul style="list-style-type: none"> • riem met een angel • doosje met kaarten 'mens/dier' (alleen groep 3-4) 	<ul style="list-style-type: none"> • krijt
<i>Bijendans</i>	<ul style="list-style-type: none"> • bloemen uitzetten 1 bloem dichtbij, de andere 3 allemaal even ver maar in een andere richting (alleen groep 3-4) 	<ul style="list-style-type: none"> • 3 neppbloemen (alleen groep 3-4) 	
<i>Parfum</i>	<ul style="list-style-type: none"> • plek zoeken waar bloemblaadjes staan 	<ul style="list-style-type: none"> • 6 kleine potjes 	
<i>Bloemen</i>	<ul style="list-style-type: none"> • het plukken of kopen van een aantal bloemen waarop stuifmeel goed is te zien. 	<ul style="list-style-type: none"> • klein vaasje 	<ul style="list-style-type: none"> • bloemen
<i>Honing</i>			<ul style="list-style-type: none"> • honing • toastjes • bord • mes
<i>Bijen onder de loep</i>	<ul style="list-style-type: none"> • een plek zoeken waar bijen voorkomen 	<ul style="list-style-type: none"> • 4 loepjes 	
<i>Bijengeluiden</i>	<ul style="list-style-type: none"> • een plek zoeken waar bijen voorkomen 		